

TEMPLÁŘSKÝ ROMÁN

VE
STÍNU

MARTIN CHADIMA

BA
FME
TA

ARGO

Martin Chadima

VE STÍNU BAFOMETA

Templářský román

Redakce Hana Gelnarová.

Odpovědný redaktor Miloš Urban.

Korektury Marie Černá.

Obálka, grafická úprava a sazba Jakub Kovařík.

Vydalo nakladatelství ARGO,

Milíčova 13, 130 00, Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2025 jako svou 5918. publikaci.

Vytiskla tiskárna PBTisk.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4815-2

Naše knihy distribuuje knižní

velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v přátelském internetovém knihkupectví

www.kosmas.cz

Prolog pana Petra z Felsiny prosinec, léta Páně 1350

Jmenuji se Petr z Felsiny, ale nikdo mi v Čechách neřekne jinak než pan Peti, Peti z Felsiny. Budu vám vyprávět svůj příběh. Kdo v něm bude chtít najít moudrost, kéž ji nalezne. Kdo se spokojí s fantazií, neučiní chybu. Pokud někomu přinese poučení, budiž. Shledá-li jej někdo příliš neuvěřitelným, také dobře.

Nepíšu proto, abych se proslavil, ani z důvodů zjištných. Píšu z lásky k člověku, který ve mě vložil důvěru a dal mi svobodu psát, jak uznám za vhodné. A to jsou dvě nejcennější věci, jaké v mém věku může člověk získat. Svoboda a důvěra. Deo gratias!

Před mnoha lety Bůh dopustil, abych unikl smrti. Odešel jsem ze země, která zavrhlá mě, mé bratry i přátele. Po mnoha strádáních a utrpeních, po velkém bloudění a tápání jsem spojil svůj život s královstvím, v němž vládne Karel z rodu Lucemburků.

Prostřednictvím vzácných listin, vyprávění druhých i mých vlastních vzpomínek hodlám vydat svědectví o událostech, které se odehrály v nejkrásnějším z měst, v Praze, jež však mají svůj počátek ve strašném procesu, zahájeném před více jak čtyřiceti lety. Jeho oběti se stali rytíři i služební bratři řádu Chudých rytířů Krista a Šalamounova chrámu čili templáři.

Jejich sláva a moc vzbuzovala od nepaměti obdiv i závist, lásku i nenávist, úctu i pohrdání. Po staletí muži řádu prolévali

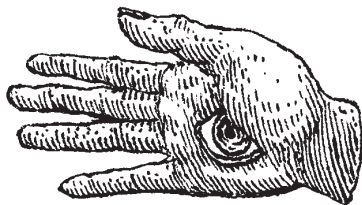
svoji krev ve Svaté zemi, aby bránili jedinou a pravou víru proti nepřátelům Ježíše Krista, Saracénům.

Nakonec je nezlomila ohromující síla stoupenců falešného proroka Mohameda, ale zloba a nenávist, která se zrodila v srdci jiných křesťanů.

O tom, co bylo příčinou této nenávisti, psali již mnozí. Avšak nikdo z nich skutečnou příčinu jejich odsouzení a zničení neodhalil. Jedni možná proto, že o ní nevěděli, druzí snad z důvodu obav o vlastní život.

Nemám v životě už nic jiného než víru v Boha a svého krále. Proto se nebojím psát i o věcech, o kterých jiní mlčí. Mezi ně patří též tajemství nejsvětější relikvie, již celý křesťanský svět zná pod jménem *Spasitel*. Ta byla požehnáním i prokletím řádu Chudých rytířů Krista a Šalamounova chrámu.

Do mého srdce se stále vrací modlitba, která mi byla kdysi tak blízká. „*Non nobis Domine, non nobis, sed nomini Tuo da gloriam.*“

Vyprávění začíná

Český a římský král Karel Lucemburský proslul jako mocný ochránce svaté církve a horlivý sběratel a ctitel svatých relikvií. Tento moudrý a zbožný panovník nikdy nevynechal příležitost, aby získal cokoli, co mohlo povznést a proslavit lucemburský rod.

Ze všech stran posílali mnozí šlechtici, měšťané a duchovní osoby králi zprávy o nových relikviích. Někteří toto činili z touhy po odměně, jiní z dobrého srdce.

Vím, o čem píšu, neboť jsem v Karlových službách už více než patnáct let. Byl jsem s ním v jeho průvodu, když v říjnu léta Páně třináctistého třicátého třetího vstoupil na půdu českého království.

Stál jsem mu po boku, když navštívil Zbraslavský klášter, aby zde oplakal smrt své matky, Elišky Přemyslovny, která zemřela tři léta před synovým návratem do Čech.

Oba jsme si museli osvojit jazyk místních lidí. Já proto, abych pronikl do řeči pro mě do té doby zcela neznámé, on proto, že českou řeč úplně zapomněl, poté co jej jeho otec, Jan Lucemburský, v dětství odloučil od matky a svěřil jeho výchovu do rukou francouzského dvora.

Pokud bych hledal důvody, proč právě ke mně panovník chová stále důvěru, pak jedním z nich je i skutečnost, že jsem při

něm stál v dobách dobrých i velmi zlých. Zejména na počátku vlády v Českém království, které jako mladý kralevic nalezl zpustošené, zchudlé, s hrady a dalšími královskými statky zastavenými zpupnému českému panstvu, v čele s panem Jindřichem z Lipé.

Vždy, když mě král pověřil nějakým úkolem, hrálo mě vědomí, že v jeho službách splatím dluh za hříchy, kterých jsem se v minulosti dopustil. Bývaly doby, kdy jsem působil mezi těmi, jimž byl domovem celý svět. Později jsem z obavy o svůj život uprchl a opustil ty, kteří mi byli přáteli a bratry. To je můj hřích a toto je má zpověď.

Protože jsem na dvoře krále Karla požíval pověsti člověka zcestovalého, zkušeného a ovládajícího jazyky mnoha cizích národů, navštívil mě jednoho dne léta Páně třináctistého čtyřicátého devátého bez ohlášení sám arcibiskup pražský, ctihodný Arnošt z Pardubic.

Jménem krále Karla mě pověřil, abych po nezbytné přípravě vyrazil na cestu do Svatého města Jeruzaléma. Zde jsem měl navštívit jistého Saracéna, obchodníka, který si získal přízeň krále, neboť mu v minulosti prodal několik vzácných relikvií. Před několika týdny dorazila zpráva, že tento muž má zprávy o relikvii, která prý svým významem a svatostí překonává vše, co křesťanstvo vlastní.

Na moji otázku, proč by tak náročný úkol měl splnit stařec nad hrobem, ctihodný arcibiskup odpověděl, že mě panovník považuje za jednoho z nejmoudřejších a nejzkušenějších mužů královského dvora.

Nezastírám, že mě po jeho slovech přepadly velké obavy. Mé vlasy dávno ztratily barvu zlátnoucího obilí a oblékly si sněhobílý šat. Vrásek jsem měl ve tváři víc, než bylo v Praze kostelů a klášterů. Stále častěji jsem vyhledával samotu, četl si v Písmu svatém a odříkal se radostí, mezi něž dlouhá léta patřily víno a dobré jídlo.

Cítil jsem, že se pomalu, ale jistě blíží den, kdy mě do svých služeb povolá král nejvyšší a nejmocnější, Ježíš Kristus.

Nakonec byly všechny mé námitky marné. Měl jsem příliš rád svého krále a ctihodný pan Arnošt z Pardubic, pražský arcibiskup, tak dlouho naléhal, až jsem svolil a vyžádal si od něj přesné instrukce a zadání.

Kdybych býval věděl, jakou zkoušku mi osud uchystal, snad bych tehdy raději riskoval konflikt s panem Arnoštem a nemilost velkého krále, Karla z rodu Lucemburků.

Cesta

Doprovázen čtyřmi mladými ozbrojenými průvodci, vydal jsem se na cestu po mnohadenní přípravě v poslední den měsíce listopadu léta Páně třináctistého čtyřicátého devátého, v den svátku svatého Ondřeje apoštola.

Byli jsme vybaveni značnou částkou pražských grošů, stříbrných marek i tourských liber a z arcibiskupových rukou jsme obdrželi mnohá doporučení na bohaté šlechtice i měšťany, jejichž rozličných služeb bych mohl na naší cestě využít.

Prvním cílem naší cesty byla Francie, kde jsme si několik dní odpočinuli, abychom posléze přes Burgundsko a Lombardii doputovali až do jednoho z janovských přístavů.

Odtud jsme, díky Boží milosti dosud uchránění od nemocí a střetnutí s lupiči a bandity, dospěli až do Řecka, do přístavu města Mavrovo. Stačila už jen krátká cesta po souši, abychom dosáhli moře a odtud dopluli na Kypr, do přístavu Famagusta.

Shodou nešťastných náhod a s přispěním nevyzpytatelné Fortuny jsme byli rozděleni do dvou lodí. Ta, na níž pluli dva z mých služebníků, se potopila v prudké zimní bouři nedaleko města Jaffa, které bylo naším nejbližším cílem. Oplakali jsme smrt svých druhů a pomodlili se za jejich duše v kostele Matky Boží, stojícím nedaleko půvabného města Ramla, ležícího nedaleko Jaffy.

Se zbylými dvěma rytíři jsme vyrazili k městečku Diospolis, které se kdysi jmenovalo Lydda. Právě v něm se nachází kostel svatého Jiří v místě, kde tohoto světce stáli.

Nezamlčím, že jsem zde prolil mnoho slzí nad světcovým utrpením, tudíž na mě moji dva průvodci, dosud ještě mladí, hleděli s velikými rozpaky a projevovali upřímnou starost o zdraví jednoho starce, kterého Bůh nechával na světě již více než sedmdesát let.

V té chvíli jsem ještě netušil, že svatý Jiří jednoho dne vstoupí do příběhu nejsvětější ze všech relikvií, již zasvěcení nazývali *Spasitel*.

Nakonec jsme unavení, ale šťastní prošli vesnicí Emauzy a na Radostné hoře se poklonili u hrobu proroka Samuela. Konečně jsme po tříměsíčním putování dosáhli středu Svaté země. Byl březen, čas Velikonoc, rok milostivého léta třináctistého padesátého od narození našeho Pána.

Na odpočinek však nebyl čas, neboť ten, kdo vystoupá až na vrchol této hory, zatouží okamžitě sestoupit dolů, do Svatého města Jeruzaléma, které se nalézá jen dvě míle odsud. A právě k němu jsme radostně zamířili i my.

V Jeruzalémě se mohou křesťané pohybovat jen tehdy, pokud od Saracénů obdrží zvláštní povolení. Moc krále Karla sice nedosahuje až do Jeruzaléma, ale díky penězům jsme byli do Svatého města vpuštěni a ke cti Saracénů je třeba říci, že nás ve městě neobtěžoval nikdo z jejich ozbrojenců.

Ve chvíli, kdy jsme vjeli do bran Jeruzaléma, zmocnil se mne zvláštní pocit. Dlouho jsem se svými průvodci postával u paty chrámu krále Šalamouna. Neubránil jsem se truchlivým vzpomínkám na muže, kteří prolili tolik potu, slz a krve ve válkách, jež vedli pod korouhvemi svých řádů i světských panovníků, aby očistili Svaté město od nevěřících.

Toužil jsem se pomodlit na místě, kde měli svůj hlavní stan ti, kteří se nazývali *Pauperes commilitones Christi templique Salomonici*, Chudí rytíři Krista a Šalamounova chrámu.

Pád kdysi slavného řádu, jemuž nikdo neřekne jinak než templářský, zrušeného rozhodnutím papeže Klementa V. léta Páně třináctistého dvanáctého, způsobil ve své době velké rozčilení a zmatek po celé Evropě. A prozradím, že neštěstí, jež dopadlo na tento kdysi všemocný řád, poznamenalo rovněž můj vlastní život.

Zlá náhoda zabránila tomu, abychom na tomto místě strávili více času a mohli pokleknout v blízkosti hrobu našeho Pána, Ježíše Krista.

Neboť nastala potyčka mezi muslimy, kteří od dob mocného sultána Saladina ovládají Jeruzalém, a několika křesťanskými poutníky, kteří se zřejmě rozhodli zemřít mučednickou smrtí, když se křikem a nadávkami domáhali vstupu ke hrobu Ježíše Krista, třebaže to Saraceni křesťanům umožňují jen ve výjimečných případech.

Jen s velikou námahou jsme z nastalé vřavy unikli do bezpečí. Nepochyboval jsem o tom, že poutníci, kteří způsobili povyk,

skončili s uťatými hlavami a těly pohozenými za branami Svatého města Jeruzaléma.

Kvůli nerozumné horlivosti těchto svých křesťanských bratří jsme nemohli navštívit ani další místa, která by přinesla do našeho srdce pokoj a smíření. Hrob svatého Symeona, lázně našeho Pána, kam vtékala voda z Ráje, kámen, jímž Židé přikryli Svatý hrob, část stolu, u nějž Pán naposledy večeřel, dokonce ani hrob svatého Štěpána.

Roztrpčený a unavený vyslal jsem své dva společníky do ulic města, aby na tržištích a v krámech, jímž Saracéni říkají bazary, pátrali po vzácných rukopisech. Vždyť je známo, že Saracéni jen vzácně ničí to, co považují za škodlivé a nebezpečné jejich víře.

A protože drží v úctě Ježíše jako proroka, kochal jsem se nadějí, že moji muži naleznou něco, co Saracénům není k užitku, ale nám to způsobí potěšení.

Pak jsem jim sdělil adresu domu, v kterém mě mohou najít v případě, že by nastala nějaká nepředvídatelná událost. Pokud však nedojde k něčemu závažnému, měli zítra v tuto dobu čekat se svými koňmi u hlavní jeruzalémské brány. Nakonec jsem jim předal adresu toho janovského obchodníka, na jehož lodi jsme připluli. Za tučný peníz nám nabídl ubytování v jednom ze svých jeruzalémských domů.

Nyní jsem konečně mohl splnit příkaz arcibiskupa Arnošta z Pardubic, abych vyhledal jistého muže jménem Orhan, jemuž nikdo neřekl jinak než Pamuk, což v jazyce Saracénů znamená „bavlna“.

Právě od něj získal Jan ze Středy, arcibiskupův tajemník a schopný písař na dvoře krále Karla, důvěrnou zprávu o cenných materiích, které tento obchodník s látkami a bavlnou vlastnil. Mělo jít o prastaré listiny, v nichž byly uchovány zprávy o velmi vzácné relikvii, nazývané mnohoznačně *Spasitel*.

Po staletí o ní kolovalo mnoho pověstí. Ve skutečnosti ji však vidělo jen nemnoho lidí, avšak ti byli pro svou víru a přesvědčení zabiti během velkého pronásledování templářů.

Tak se stalo, že nikdo přesně netušil, co se pod tajemným názvem *Spasitel* opravdu skrývá. Jedni tvrdili, že představuje pravý mandylion, roušku, do níž Kristus obtiskl svou tvář a nechal ji poslat věrnému králi Abgarovi, aby jej vyléčil z jeho nemoci. Druzí byli přesvědčeni o tom, že je to veraikon, plátýnko, které

daroval zmučený Kristus zbožné Veronice na své strastiplné cestě na Golgotu, kde byl ukřižován. Našli se i tací, kteří přísahali, že *Spasitel* není ničím jiným než magickým, démonickým, strašlivým symbolem, Bafometem, idolem, modlou, kterou uctívali tempeláři. Právě ta jim měla po staletí přinášet bohatství, moc a slávu.

Střet mezi Saracény a křesťany mě natolik vylekal, že jsem zmateně bloudil Jeruzalémem a nemohl najít Orhanův krámek. Měl jsem však štěstí v neštěstí, neboť jsem v jedné z těch proslulých malých uliček města narazil na člověka, jenž drze chytil za uzdu mého koně a prosil mě o milodar. Takovýchto chudášů je Jeruzalém plný a dokážou být velmi vlezlí a neodbytní. Báł jsem se, abych na sebe nepřipoutal více pozornosti, a spíše z roztržitosti nežli z milosrdenství jsem z váčku vylovil několik mincí.

V rozrušení jsem ho obdaroval větší částkou, než jakou vydělal příčinlivý obchodník na jeruzalémském tržišti za celý den. Žebrák se na mě nejprve ohromeně podíval. Pak se v jeho očích objevily slzy a začal velebit mě i matku, která mi dala život. Nakonec mi ten chudáš slíbil, že pro mě učiní cokoli, co budu žádat.

Zeptal jsem se jej na Orhana a on mě bez otálení zavedl k nedaleko stojící budově, jež snad kdysi, v dobách, kdy Svaté město ovládali naši rytíři, mohla být křesťanskou kaplí. Dnes nad jejím vchodem visela dřevěná tabule, na níž kdosi vyryl podobu podivného hmyzu, splétajícího jemná vlákna bavlny.

A tady jsem potkal pozoruhodného muže, s nímž jsem strávil několik následujících dnů. Byl to nejenom zdatný obchodník, ale též dobrý společník. Stojí tedy za to, abych zaznamenal vše, o čem jsme spolu mluvili.

Majitel domu a obchodník Orhan, zvaný Pamuk, mi vyšel vstříc, a třebaže jsme se nikdy předtím nesetkali, projevil mi povinnou úctu, pomohl mi slézt z koně, uvedl mě do svého domu a nabídl mi pohodlné posezení v saténem potaženém křesle.

Zpod opasku jsem vyňal svoji pečeť, ale on jen mávl rukou.

„Ctihodný pan Peti z Felsiny, že? Vyznám se v lidech, víc než si myslíte, vzácný pane. Nejenom vaše vzezření, ale i zdatnost, s jakou ovládáte svého koně a sedíte v sedle, ukazuje na člověka vznešeného a zkušeného. Vrásky ve vaší tváři i šediny přesně odpovídají popisu člověka, který mi byl ohlášen,“ řekl velmi dobrou latinou.

Na můj rozpačitý úsměv reagoval velmi stručně. „Sloužíte králi, jehož pověst milovníka křesťanských relikvií jej dávno pře-

dešla až sem. Věřte mi, že pro nás, Saracény (jak nám říkáte), je dobrý obchod mnohem lákavější než neustálé válčení s vašimi vévody a králi!“

Než jsem stačil cokoli namítnout, zmizel na okamžik v jedné z místností a po chvíli přinesl mísu ovoce a především velkou konvici vína.

„Nápoj určený jen pro vás, vzácný pane. Nám, muslimům, je pití omamných nápojů zakázáno. Prosím, přijměte pohostinství mého domu. Zde je víno, které jinde nedostanete. Je v něm slunce i země, pot i mozoly těch, kteří jej připravují. Alláh budiž pochválen.“

Opatrně jsem přičichl k poháru a ucítil zvláštní kořeněnou vůni. Víno bylo lahodné, na patře osvěžující, ale působilo rychleji, než bych si byl přál. Pocítil jsem v duši velký klid a bez uzardění přiznám, že jsem navzdory přítomnosti mého hostitele usnul.

Sen

Upadl jsem do hlubokého spánku a dodnes nevím, zdali sen, který se mi zdál, byl přivolán demony mé duše, nebo vínem, do kterého ten Saracén přimíchal nějaké byliny.

Stál jsem opuštěný a prochladlý v rozlehlé ulici. Připomínala širokou prašnou stezku, vysypanou drobnými kamínky. Přes její nevábny vzhled jsem věděl, že stojím kdesi uprostřed Paříže.

Po chvíli, která je ve snu kratší než jeden nádech, jsem zaslechl hrozný hluk a kolem mě se objevilo velké množství ozbrojených jezdců. Křičeli bolestí, neboť v rukou drželi do ruda rozpálená kopí, meče i štíty a nemohli je odhodit. Hřeby ukované ďábelským prokletím jim probodly dlaně a učinily rytíře a jejich zbraně jedním tělem.

S hrůzou, prostoupenou zvláštní zvědavostí a prosycenou zvrácenou rozkoší, jsem sledoval zástupy řvoucích mužů, žen a dětí. Tu ke mně přijel jeden z jezdců, hrozný na pohled. Držel ohnivý meč, přes hrud' mu visel štít, jehož váha stahovala jezdce postavu ke krku obrovského koně. Z nozder toho zvířete vycházela horká rudá pára. Rytíř se ke mně sklonil a prosil mě, abych se modlil za něj i za jeho vojsko.

„Kdo jsou ti lidé?“ zeptal jsem se a chvěl se strachem, jako když jsem býval malým chlapcem, jehož matka nachytala při krádeži medu, uloženého v hliněném džbánu.

„Ženy,“ chrčel jezdec, „které smilnily s těmi, kteří byli zasvěceni Bohu. A děti, parchanti, které se z toho prokletého smilstva narodily.“

„Proč tvoji muži tak křičí?“ vyčetl jsem mu.

„Proklínají sebe i Boha. Dopustili se hříchů, o nichž svět dosud neslyšel.“

„Jakých hříchů?“

„Zapřeli Pána slávy, Krista Ježíše. Plivali na něj a odříkali se Boha. To musí činit i teď. To je jejich trest. Rouhají se Bohu, o němž za svého života pochybovali, ale nyní, když poznali jeho blízkost, drásá jim jejich rouhání jazyk a hrdlo. Proto křičí bolestí.“

„Všichni hřeší,“ namítl jsem.

„Ale tito muži, oč méně drželi povinný půst, o to víc se starali o světské věci,“ naříkal rytíř.

„A ty, pane? I ty jsi hřešil?“ zeptal jsem se zvědavě.

Rytíř zaskučel, jako by viděl samotného ďábla. „Kdybych ne-hřešil víc než oni, nestál bych v jejich čele!“

„Kdo jsi, pane?“ zeptal jsem se zvědavě a strach mě opustil.

„Ten, který vydal naše pevnosti a hrady nepřátelům pravé víry. Ten, který bez uzardění obětoval své bratry a zaprodal je, aby si zachránil kratičký zbytek života pozemského, a ztratil tak život věčný. Jsem ten, který se otočil zády ke svým bratrům, když jim nechal sultán Saladin srazit hlavy. Tehdy u Hattínu jsme ztratili stovky mužů v bitvě proti nevěřícím, a ti, které nerozsekali Saraceni přímo na bojišti, zůstali naživu jen proto, aby si na nich pohráli se svými meči Saladinovi věrní súfijci.“

„O tobě jsem přeci už slyšel, pane,“ uvažoval jsem nahlas.

„Gérard z Ridefortu,“ řekl on, „nešťastný a na věky zatracený velmistr řádu Chudých rytířů Krista a Šalamounova chrámu.“

„To je příliš krutý trest pro někoho, kdo později padl v bitvě proti nevěřícím!“ volal jsem na něj, snad abych jej utěšil.

On však odvětil, že za každého z templářů, které nechal popravit Saladin, bude muset trpět deset tisíc let v pekle.

Otevřel jsem ústa, neboť mě popadla zvědavost, zdaleka převyšující můj počáteční strach. Chtěl jsem se ho zeptat, jaké je to v pekle.

Avšak dříve, než z mých rtů vyšla první slabika, celý houf mužů, žen a dětí zmizel. Pocítil jsem slabost v kolenou, když se kolem mě prohnal kůň nešťastného velmistra, jehož nářek se rozléhal celou Paříží. Na malý okamžik jsem musel zavřít oči, neboť jsem měl pocit, že mi do nich vnikly tisíce drobných žhavých jisker. Když jsem je otevřel, nebyl tu ani plačící velmistr, ani jeho lidé, dokonce ani ulice, na níž jsem předtím stál.

Probudil jsem se a nenaplnil pověst muže, který s žalmy na rtech usíná a s modlitbou Páně v srdci se probouzí. Utěšoval jsem se tím, že mrtví mohou mít jen takový život, jaký jim umožní představy živých. Netušil jsem, že můj sen je pouhou předzvěstí dalších událostí, které mě přenesou zpět do dávné minulosti, na niž jsem se snažil zapomenout.

S překvapením jsem zjistil, že jakmile jsem usnul, snesl mě někdo opatrně ze sesle, v níž jsem předtím seděl, a uložil mě na nedaleké lůžko vystlané velbloudími kůžemi. Rozlámaný a ztuhlý po celém těle jsem opatrně vstal, usedl opět do křesla, když se objevil Orhan, přinášející talíř plný kouřících placek.

„Jezte, vzácný pane, a neváhejte pochválit mé kuchařské umění. Doufám, že vás spánek řádně občerstvil,“ smál se.

Nedal jsem se pobízet a ochutnal jídlo, které připravil. Pocítil jsem po dlouhé době rozkoš z toho, co jím, a dal jsem hlasitě najevo, jak silně si vážím jeho pohostinnosti.

„Pohostinnost je pro nás svatou povinností, vzácný pane. Alláh je mi svědkem. Pokud však vaše návštěva přináší i výhody zcela materiální, nemám nic proti tomu,“ řekl a jeho hlas zněl natolik upřímně, že jsem mu jeho drobnou nezdvořilost ihned odpustil.

„Jakmile uznáte za vhodné, můžeme začít jednat,“ dodal pan Orhan a nijak se nestyděl za to, že takto bezostyšně pobízí svého hosta ke spěchu.

V klidu jsem dojedl, opatrně se napil vína (které mi před malou chvilí přivodilo hluboký spánek!) a vybídl jsem ho, abychom přistoupili k věci.

Tajemné pergameny,
ještě tajemnější kniha...

Orhan, muž neurčitého věku s olýsalou hlavou, velkým břichem a krátkýma křivýma nohama, připomínající svým zjevem satyra (nebo filozofa Sókrata), se pohodlně uvelebil na velký polštář, dal nohy křížem, jak je zvykem mezi muži jeho víry, a do ruky mi vložil ruličku několika listin, přinesenou odněkud z útrob domu.

Všiml si mého překvapení i zklamání, které se objevilo v mé tváři.

„Jen čtete, vzácný pane. To, co pro mě má cenu ryze obchodní, pro vás může být darem z nebes,“ pravil klidně.

Namítl jsem, že nejsem člověkem, který by měl hodnotit cenu těchto listin, neboť jsem pouhým poslem a příjemcem jeho zboží.

„Proč ta skromnost, vzácný pane?“ namítl. „Vím o vás víc, než tušíte. Jen čtete. Přece nebudete kupovat ,zajíce v pytli‘, jak se u vás říká!“ dodal se smíchem.

Na Saracéna projevil nezvyklou dávku rozhledu a humoru.

„Náš svět,“ dodal rychle na vysvětlenou, „se jeví jako nepřehledné bludiště, příliš rozsáhlé a neprobádané. Není tomu tak. Svět je malý. Znáám město, z něhož jste přišel, nejenom z doslechu, ale měl jsem možnost spatřit je na vlastní oči. Je tomu už mnoho let.“

„Tam jste poznal pana Jana ze Středy, písaře našeho krále?“ zeptal jsem se.

„Nejenom jeho. Váš panovník je výtečný muž a zajímá jej vše, co jen trochu voní starobylostí a svatostí. Není úzkoprsý. Třebaže patří mezi nejvěrnější syny vaší víry, neváhá udělit slyšení i mužům cizích krajů a jiného přesvědčení.“

„Jsem na dvoře krále Karla už mnoho let a myslím, že nepatřím k posledním z jeho rádců. Vás si však nevybavuji!“ neskřýval jsem ve svém hlase stín podezření.

„Ke královským ctnostem a výsadám patří také to,“ odvětil klidně, „že panovník svým poddaným nemusí vysvětlovat své jednání. A může se stýkat s cizinci, kdy chce a kde chce. Toť vše, vzácný pane.“

Neměl jsem chuť pokračovat v debatě s člověkem, který měl svá tajemství, a ostatně to ani nebylo mým úkolem. Opatrně jsem rozvázal hedvábnou šňůrku.

„Pouhé dva listy, pane Orhane. To je vše, co mi nabízíte?!“

„Vše má svůj čas, pane Peti,“ odtušil a vybídl mě k tomu, abych se zabýval tím, co mi nabízí.

Neskrýval jsem své rozčilení.

Vzápětí jsem vzal do ruky první z listů a rozvinul jej.

Před očima se mi zjevil řecký text, jehož věty zněly, jako by pocházely z některého ze svatých evangelií. Nepochybně však šlo o útržky z nějakého apokryfu.

„... a tehdy Josef z Arimatie, Nikodém a Marie, ta druhá, již Pán miloval... když jej Bůh zasnoubil se smrtí, oděli... roucha královského... tvář zahalenou..., které... vzali... odnesli tam, kde poušť pohltila skály... do komory... aby... v rouše... Jošua... onen *Spasitel*... ten znovuzrozený... očekává soud... neboť nesmí být nalezen nehodnými, syny zatracení... a pak přijde s oblaky a... slunce... pro spasení těch, kteří Pána opatrovali a klaněli se ranám... nikdy nezemřel... spravedlivý, vedle něhož stanuli andělé... vzali duši, a řekli... do samého těla vrátíš...“

V levém spodním rohu listu jsem jen stěží rozeznal nepatrný znak, drobné signum, vypadalo jako válečný štít ve tvaru mandle. V jeho středu bylo umístěno vyobrazení zvláštního opeřeného tvora. Zatajil se mi dech. Byl to obraz draka, orla, baziliška?

Nestvůru obklopovalo pět řeckých písmen: ΙΧΘΥΣ. Nečinilo mi žádné potíže převést pět řeckých písmen do šesti latinských. Souhlásku „théta“, Θ, nelze latinsky zachytit jinak než pomocí dvou souhlásek, T a H. V latinském překladu zní tento kryptogram I CH TH Y S, což přeloženo znamená RYBA. Starý symbol křesťanské víry. Kryptogram, který v sobě ukrývá Ježíšovo lidství i božství. Ἰησοῦς Χριστός, Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ, Iésús Christos Theú Huiós, Sótér. Ježíš Kristus, Boží Syn, Spasitel.

Orhan si musel všimnout mého úleku, neboť se ke mně naklonil a zašeptal: „Jste bílý jako konstantinopolský mramor, vzácný pane!“

Mávl jsem rukou a vzal do ruky druhý z pergamenů. Stejně jako ten první musel pocházet z velmi dávné minulosti. Také tento text byl napsán v řečtině, ale na rozdíl od sdělení apokryfu se mi zdál jeho obsah podivný. Připomínal mi jednu z těch starodávných hříček, jak jsem je znal v podání některých řeckých autorů, mezi něž patřil třeba Lúkianos ze Samosaty. Četl jsem tato slova: Přichází čas, kdy věrní budou opět štváni nepřáteli

jako divá zvěř. Nebude to však židovský Jeruzalém ani pohanský Řím, kdo proti nim pozdvihne zbraň. Objevil se protivník hroznější a krutější. Dovolává se jediného pravého Boha, ale vede ho ďábel. Ten protivník, Syn zatracení, jenž zapřel Krista, se jmenuje Mohamed. Jeho falešní apoštolové už zabíjeli. Existuje však naděje, neboť Bůh nám křesťanům ponechal na zemi nejmocnější svátost, již svěřil Ajjúbovi, velkému mučedníkovi víry, kterého zabil Ismael, proradný mamlúk. Toto je svědectví o tom, jak zbožný a pokorný Ajjúb čelil bezbožnému a pyšnému Ismaelovi:

„Ty jsi, Ajjúbe, syn pomateného otce a bláznivé matky. Prorok pláče, když vidí, kam tě zavedly lži křesťanů. Obcuješ s tím džbánem? Máš v něm víno, nebo olej? Nebo v něm opatruješ okvětní plátky růží? Či jsi do něj schoval peníze? Všichni se ti smějí. Kolik ti zbylo přátel?“

Ajjúb, člověk v jádru dobrý a z toho důvodu také mírný, se na svého přítele Ismaela nedovedl zlobit. Díval se na přítele očima, které připomínaly oči beránka, a zdálo se, že nevnímá krásu světa kolem sebe. Olivovníky, pinie, datlovníky, úctyhodné hroby předků i zdobené ulice měst mu byly lhostejné. Táhl si svou káru naloženou hadry za sebou, tu a tam prodal kus starých šatů, aby si koupil placku nebo kozí sýr. Zapíjel je velbloudím mlékem, které tak dobře chutnalo a dodávalo mu síly.

„Je to džbán mého otce, džbán pěkně pálený v ohni proroků. Můj otec jej zdědil po svém otci a v tom dědictví je skryta síla našeho rodu. Víc nemám, příteli. Co bych skrýval? Je v něm můj život a život mých předků. Když jej otevřu, zalije mě vůně Boží milosti, neboť Bůh žehná chudým i z toho mála, co mají.“

„Dej mi přivonět, Ajjúbe,“ vykřikl Ismael a hnal se ke kárce. „Jsem bohatý muž, ale Boží milost jsem nikdy necítil. Pojď, otevřeme džbán a pro oba bude milosti dost.“

„Kdo mi dal právo, abych se chlubil tím, co kdysi uschovali svatí Josef Arimatejský, jeho přítel Nikodém i Maria, již tak miloval Bůh?“ namítl Ajjúb.

„Člověk má dost rozumu, aby se rozhodl. Nepotřebuje pokyn z nebes. Prokaž svému příteli čest, nezahanbuj jej a dej mu nahlédnout do svého tajemství!“ naléhal ten, kterému říkali Ismael.

„Od doby, kdy jeden z mých předků našel schránu v jeskyni, chráníme našeho Pána, *Spasitele*, znovuzrozeného před očima těch, kteří nejsou hodni, aby jej viděli. Vždyť i starozákonní Bůh